

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nax. Angenfeld & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erszébet-kőrtut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pub-
licități mai dese după tarife
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA” iese în d. caț. (1).
Abonamente pentru Austrii — Ungari:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 43.

Brașov, Miercuri 25 Februarie (9 Martie).

1904.

Miseria economică.

(a) Nici cel mai optimist pa-
triot, în orele sale de beatitudine
șovinistă, când obsedat de viziuni
hipnotice contemplant viitorul stat:
național, unitar și maghiar, — n'ar
puté să susțină fără a se expune
ridicolului, că în Ungaria ar exista
raporturi economice prospere.

Comercianții, industriașii și agri-
cultorii deopotrivă se plâng, că nu-și
pot destăce mărfurile cu prețuri
convenabile și că urcarea sarcinilor
publice stă în porție inversă cu
progresul economic al țării.

Guvernele liberale, ce s'au suc-
cedat, au avut în-totd'auna câte un
ministru de culte „inimos” și „pa-
triot” mare, care sciea să stringă bel-
ciugul în jurul bisericilor și școlilor
naționalităților din această țară, și se
ceră sume nouă din ce în ce mai
marî pentru sprijinirea culturii și
artei naționale maghiare.

Ele au avut în permanență și
câte un ministru de honveđi, tot
„patriot” și „om energic”, care sciea
să întărească cu vreme fără vreme
și să consolideze armata teritorială
a țării, relaxând prin fie-care verigă
de întărire a honveđimeii legăturile
seculare ale armatei comune.

Și tot așa n'a lipsit nici dintr'un
cabinet „energic” ministru de in-
terne, care veghia cu ochi de Ar-
gus asupra siguranței publice și a
ordinei, precum și a integrității sta-
tului, pe care de altmintea nimeni
nu-l amenința. Ce servicii strașnice
mai făcea „patriei” un asemenea
ministru, mai ales cu ocaziunea ale-
gerilor — cine nu o scie?

Intrebăm însă, când au avut
cabinetele ungurești un ministru
de agricultură său de comerț cu
concepții largi și cu inițiativă și

energie, spre a introduce reforme în
țera acesta, ca să se îndrepteze a-
gricoltura spre nouă căi, mai pro-
ventușe, și comerțul spre nouă de-
bușuri? Care ministru de agricul-
tură și-a bătut vr'o dată capul, să
creeze populației sărace nouă isvóre
de câștig, ca să se simtă bine în
patria sa, care se dice, că e o țară
agricolă?

Și când sărăcia a devenit insu-
portabilă și ómenii, ne mai având
din ce trăi acasă, au luat drumul
Americii, guvernul după ce anul in-
delungați s'a încercat să impedece
emigrația chiar și cu forța, óre nu
trebuie să timbrăm, ca o amară iro-
nie taptul, când vedem că acum in-
suși guvernul acordă concesiuni in-
treprinderilor de navigațiune, spre a
esporta din patrie pe toți aceia, cari
nu-și mai pot câștiga aici bucată
de pâne? Nu trebuie să ne provóce
óre un zimbet sarcastic faptul col-
portat prin cele anunțuri de reclamă,
că însuși guvernul trimite cu fie-
care vapor de emigranți câte un
comisar al său, ca să vegheze asupra
emigranților, să nu li-se întâmple
ceva nedreptate pe vastul ocean —
după ce aici în patrie n'a fost în
stare a-i scuti de nedreptăți?

Era ușor ministrilor de culte și
de honveđi și de interne să facă po-
litică șovinistă de rassă. Dór bud-
getul, la care contribuiau toți locui-
torii, le stetea la dispoziție și n'aveau
decât să-și vire mâna în el până în
cot... Intrebăm însă, unde sunt re-
sultatele?

Că au învrăjbit popórele și au
ținut o minoritate în sugestiunea
continuă, că fericirea se apropie și
va deveni trup, în momentul când
de pe buzele tuturor locuitorilor va
resuna limba maghiară... este acesta
un rezultat?

Intr'aceea însă nemulțumirile
s'au acumulat și mișcarea socialistă
ivită pe ici pe colo și printre națio-
nalități — a dat guvernărilor un
avertisment, că ar fi timpul suprem
a interveni.

Dér curios lucru! Și aici a tre-
buit să trecă un timp óre-care până
ce au văđut, care este adevăratul
caracter al mișcării și până ce s'au
convins, că ar trebui o remediare.
Intăiu priveau cu ochi binevoitori
la nemulțumirile, ce se manifestau
mai ales printre Români. Credeau,
că sunt îndreptate în prima linie
împotriva conducătorilor lor firesci,
a preoților, pe cari li socoteau mai
periculoși dușman, ai statului, decât
pe sansculoții vagabunđi, cari au tre-
cut Carpații spre a ne „lumina”...

În sfârșit, s'a făcut apel la ar-
chiere să facă ceva.

Cel dintăiu, care a abordat so-
luțiunea practică a nemulțumirilor a
fost episcopul Radu, care a făgă-
duit, că va da pășune în arindă de
a dreptul comunelor și nu arenda-
șilor mijlocitori, cari exploatau po-
porul. Prin acesta se vor înlătura
în mare parte nemulțumirile din
72 comune din Bihor, unde mai
ales se incuibase socialismul.

O politică economică echitabilă
se inaugurează domniilor de la gu-
vern în toate părțile, și mai lăsați go-
gorițele șoviniste!

Brașov, 24 Febr. v.

Contele Khuen-Hedervary — mi-
nistru a latere. Fóia oficială publică
autograful prea înalt, prin care contele
Khuen-Hedervary este numit ministru, pe
lângă persona Maj. Sale. — Această nu-
mire a fost via atacată de către opozi-
ționali în ședința de ieri, Luni, a dieiei.
Numirea a fost luată spre sciință din
partea majorității.

Retragerea contelui Lambsdorff.
Diarul vienes „Die Zeit” confirmă scirea
dată de foile parisiene, conform cărora
la curtea imperială din Petersburg s'a format
un puternic curent contra ministrului de
externe Lambsdorff. Acesta este foarte im-
presionat de izbucnirea războiului în Asia
răsăriteană, contra cărui fapt a lucrat din
tote puterile. Din cauza acesta, contele
Lambsdorff privesce cu multă neîncredere
și situația viitoare din Balcani. Țarul Ni-
colae privesce cu ochi bun — de altcum
ca întotdeauna pe ministrul său de externe.
Se dice însă, că este aproape desperat din
causa firei nedecise a contelui Lambsdorff.
Svonul despre numirea lui Witte a amuțit,
de órece acesta a pus Țarului condițiuni,
pe cari nu le póte primi.

Se vorbește mult despre numirea lui
Muraviev ministrul de justiție, care este
favoritul mamei Țarului. Nu mai puțin se
pune în combinație și distinsul diplomat
Isvolski, care a sciut să-și câștige într'un
mod deosebit prietenia Papei Leo XIII.
Contele Muraviev și Isvolski sunt repre-
sentanții vechei generații ruse și în urma
ultra-naționalismului lor sunt protejați atât
de împărătesa văduvă cât și de cercurile
politice ruse sus-puse.

Partidele maghiare și propunerea contelui Tisza.

Măsura luată de contele Stefan Tisza
pentru înfrângerea obstrucțiunii, dér mai
ales intențiunea sa de a *revisui definitiv*
regulamentul camerei, a deslăntuit toate
furiile obstrucționistilor contra lui, așa că
se crede, că săptămâna acesta au să se
întâmple ne mai pomenite scandaluri în
dietă.

Contele Tisza a declarat, că e firm
decis a susține până la ultima literă con-
ținutul propunerii sale și la nici un cas
nu va scóte din el partea referitoare la re-
visuirea definitivă a regulamentului came-
rei, deóre-ce voesce, ca în viitor să facă

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Procesul unui rege.

• În Belgia opiniunea publică își are
senzația sa, care a devenit o senzație euro-
pénă. Căci nu în toate zilele se întâmplă,
ca un domnitor să fie citat de pe tron a
se presenta prin procuratorul său înaintea
tribunalului. Regele Leopold la etatea sa
de 69 ani este acel domnitor, căruia i-au
intentat proces propriile sale fiice, Luisa
de Koburg și Stefania, măritată contesa
Lonyay.

În numele celei dintăiu au intentat
procesul numeroșe firme, croitorese și ne-
guțători de juvaericele, cărora Luisa da-
toresce sute de mii de franci, ér în nu-
mele Stefaniei avocatul său, Janson, unul
din celebritățile Belgiei.

Este vorba de un proces de moș-
tenire.

Regina Enrieta, fiica fostului palatin
al Ungariei, Archiducele Iosif, din căsă-
toria a treia cu Maria Dorothea, după o
vieță conjugală nefericită de 49 ani —
s'a mutat la cele eterne înainte de asta
cu 1½ ani.

Tótă lumea își aduce aminte de cru-
đimea regelui Leopold, care n'a tolerat ca
ficia-sa Stefania să asiste la înmormenta-
rea mamei sale și a isgonit'o din țară.

Un tată cu inima de piétră este
acest rege.

Bogat ca un Croesus, se dice că dis-
pune de o avere de 100 milioane de franci.
Și tótă averea acesta și-a dăruit'o statu-
lui belgian, pentru-ca fiicele sale să nu
moștenescă nimica nici după mórtea lui.

Ura, ce o avea față de nefericitorilor
mamă, de care mulți ani a trăit despărțit
— s'a trecut acum la fiicele sale, dintre
cari pe Luisa o uresce, fiind-că se dice,
că n'ar fi cu mințile întregi, ér pe Ste-
fania, fiind-că s'a căsătorit cu contele
Lonyay.

După legile belgiane, averea regelui
trebuie să se împartă în mod egal între
rege și regină. Cele două fiice ar fi moș-
tenit decî numai din partea mamei lor o
avere destul de considerabilă, decă tatăl
lor cu inima de piétră nu s'ar fi grăbit a
face un „act de generositate” față cu sta-
tul, comițând în același timp un act de
răsbunare ne mai pomenită față cu proprii
săi copii.

Cele ce se petrec în jurul acestui
proces, au dat jurnaliștilor materie de me-

dităție asupra anului, în care s'a încheiat
căsătoria lui Leopold II, atunci încă prinț
de Brabant, căci tronul l'a ocupat abia la
1865, după mórtea tatălui său.

Anul acela al căsătoriilor nefericite
a fost anul 1853.

La 22 August s'a întâmplat cununia
lui Leopold cu Enrieta. Tot în acel an a
luat în căsătorie împăratul Napoleon III
pe frumoșă Eugenia, și imperatul Austriei
éraseși la 1853 s'a logodit cu prințesa Eli-
sabeta.

Tuturor le surfidea un viitor fericit,
și câte dureri și decepții n'au avut de su-
ferit toate trei părechile!

Căci sórtea este deopotrivă pentru
cei săraci și umiliți, ca și pentru capetele
încoronate.

Leopold era de 18 ani când s'a în-
surat, Enrieta de 17 ani. Doi copii cu ini-
mele pline de speranțe. La ce viitor fru-
mos se așteptau ei! Și cât de mult s'au
înșelat! Și nefericirea, care le-a întunecat
ceriul căsniciei lor, se întinde chiar și
asupra copiilor născuți din această căsă-
torie.

Primul copil s'a născut abia după 5
ani, la 1858. Era princesă Luisa, care
astăđi întentază proces tătâne-său. La

1859 s'a născut al doilea copil, un prinț,
care însă n'a trăit. La 1864 se născu Ste-
fania, a cărei vieță a fost o dramă din
cele mai dureróse. Ultimul copil s'a nă-
scut la 1872, care însă spre durerea cea
mai mare a părinților — era éraseși o fată,
prințesa Clementina. Tronul belgian a ră-
mas deci fără moștenitor.

De aici se crede, că a provenit ne-
fericirea căsniciei. Căci mare este mahnire-
a chiar și într'o familie de rând, în care
lipsesce moștenitor de partea bărbătescă,
dér și mare trebuie să fie mahnirea în ca-
sele domnitoare. Împărătesa Rusiei, care până
acuma a dat nascere numai la copii de sex
femenin se dice, că este copleșită de du-
rere și melancolie; regina României și-a
descriș însăși durerea și desperarea, ce a
simțit'o în urma lipsei de moștenitor, ér
regina Italiei se dice, că după fie-care
nascere a cerut iertare regelui, pentru-că
nu i-a daruit un moștenitor.

Orî-cât de mare ar fi însă durerea
domnitorilor pentru faptul, că ceriul nu le-a
dăruit copii de sex bărbătesc, totuși
această durere nu motivază și nu scuza de
loc procederea barbară a regelui Leopold
II față cu fiicele sale.

imposibilă valorarea voinței minorității contra voinței majorității, — căci altfel o măsură pe jumătate n'ar avea nici un înțeles.

În fața acestei atitudini a ministrului președinte, partidele din opoziție sunt și ele la rândul lor firm decise, a purta o luptă până la extrem contra „atentatului“ ce-l pregătesc Tisza.

Partidul independist kossuthist a ținut ieri după amiazi conferință pentru a lua poziție față cu propunerea prezentată de Tisza, și a hotărât a lupta cu toate armele permise contra ei.

Tot ieri s'a ținut în otelul „Panonia“ din Budapesta o conferință a delegațiilor tuturor partidelor opoziționale, care a decis, ca față cu propunerea contelui Tisza să pornescă lupta cea mai viuă și încă în ședința de azi, Marti, să începă *obstrucțiunea tehnică*.

Mâine, Miercuri, contele Tisza va lua cuvântul, ca să-și motiveze în dietă propunerea. Se așteaptă mari scandaluri, deoarece opoziția întrăgă a luat hotărârea de a nu-l lăsa pe Tisza să vorbească.

Literatură și știință.

Sistematizarea ortografică a limbii române

de
Nic. Densușianu.
(Urmare.)

În această privință noi vom reproduce aici încă următoarele dintr'un important articol scris de Timotei Cipariu despre „Limba română“, la anul 1868:

„S'au vorbit multe“, dice densusul, „că limba noastră e romană, că e una din limbile neolatine, și soră dulce cu italiana și franceza etc., și că în cultura ei avem de a purcede după natura și geniul ei. Am dis'o și noi de multe ori... suntem de acord în cuvinte, dar nu suntem de acord întru înțelesul cuvintelor... Toți dicem... că limba română e neolatina, și soră cu cutare și cutare. Da; dar o parte mare... după cum cunosc... una s'au alta din aceste surori... nu mai scrie românește, ci italianește, francezește etc.; numai cuvintele mai sunt unele românești, însă și acestea mare parte sunt crude italienești, francezești etc.; tot așa cum făceau românii noștri, când învățau numai slovești, grecești, turcești și ungurești; numai cât aceștia scriau așa din alte motive... creștând, că limba românească e prăstă, ear domnia-lor vrea să o civilizeze... Atare afinitate și oamănție nu e după cugetul meu și nu mă pot înfrăți cu ea, — nici eu, nici alții mulți. Și în urmă toți strigăm: că cultivarea limbii românești are să purcedă după natura și geniul ei, va să dică după proprietățile particulare, care le are, ca ori și care altă limbă specială. Da; — toți dicem așa, dar puțin ne îngrijim să-i cunoștem mai întâi această natură a ei acest geni, și proprietăți particulare. S'au scris gramatice, de un timp încoace multe, foarte multe, și se scriu în toate zilele ca și dicționarele... Și cum s'au scris până acum cele mai multe gramatice?... S'a studiat natura limbii românești? S'a consultat geniul ei? S'au cercetat proprietățile ei? Ne îndoiem foarte și credem, că s'a luat și aci de model, p'ote de basă, vre-o gramatică italiană, franceză, sciū și eū; p'ote chiar una grecească, ungurească, nemțească. S'a tradus în românește, ce s'a putut traduce. Și iacă gramatica. Așa este, — avem gramatice multe, din care se pot învăța de rost foarte multe, dar românește foarte puțin. Să sperăm, că aceste inconveniente vor să încete acuși, — după ce Academia română va fi în plăcuta pozițiune, cum se dice, de a încorona pe una dintre concurenți (presentate la concurs) și o va da publicului, ca un — non plus ultra, precum se aseamnă...“¹⁾

¹⁾ Arhiva pentru filologia și istoria. An. 1868 p. 265-266.

În fine mai rămâne să amintim aici, că pe **qu** îl adoptase în ortografia română Samuil Clain, Șincai, Petru Maior și Eliade, chiar și pentru unele cuvinte vechi din limba poporului român.

Cei de întâiu Samuil Clain, George Șincai și Petru Maior eliminase din alfabetul român numai pe **x**, **y** și **k**, însă pe **q**, nu²⁾. Ei scriau: când (când), quă (ca), quum (cum), quăt (cât). Er Eliade în sistema sa ortografică prezentată Societății academice la a. 1867, propune a se scrie cu literele **qu**: quine (cine), qu'a (ca), quam (cam), querere (cerere), aquest (acest), precum și toate cuvintele compuse cu **equi**: equitate, equilibru etc.³⁾

Q este o literă latină, căreia nu i se p'ote contesta o valoare ortografică. **Q** nu este o literă superflua cum sunt **y**, **ph**, **th** și **k**, ne servesc foarte bine spre a evita înlocuirea ei cu alte litere, cari de o parte alterează cuvintele latine, ér de altă parte dau acelor cuvinte o formă, ce nu corespunde legilor limbii române. Autorii romanii din timpurile lui August declarase litera **k** de inutilă și o eliminase din modul lor de scriere, însă pe **q** ei nu-l putură scote din alfabetul latin.

Pe **q** ca un semn grafic îl întrebuițeză Italianii, Francesii Spaniolii, Portugesii, și va trebui să-l păstrăm și noi în cuvintele nouă, pe cari progresul în științe și în arte ne-a făcut să le adoptăm în limbă.

Litera **k** în limba română nu are loc, de ôre-ce pentru sunetul acesta ne folosim cu litera **c**.

Cu toate că litera **k** făcea parte din primul alfabet latin, însă mai târziu ea ajunge la Romanii o literă de prisos.

Quintilian scrie: „în ce privește litera **K**, eū sunt de părere să nu ne folosim de ea în nici un cuvânt“⁴⁾.

Astăzi această literă nu mai este întrebuințată nici în limba italiană, nici spaniolă, nici portugeză, ér la Francezii usul ei încă este foarte restrins.

În definitiv litera **k** în limba română nu ne p'ote servi, de cât numai pentru unele nume proprii străine⁵⁾

(Va urma.)

Răsboiul.

Cea mai nouă scire de pe câmpul de răsboi este aceea, care vestesce că *Japonezii au bombardat timp de aproape o oră portul și orașul rusesc Vladivostok*.

Scirea acesta o confirmă și agenția telegrafică rusă, care étă ce spune:

„Sâmbătă la ora 1-55, cinci cuirassate și două crucișătoare inimice s'au apropiat din spre insula Askold spre malul golfului Usuri, luând poziție de luptă față cu Patroklos și golful Sogol, apoi cu tunurile lor ce bat în mare depărtare, au început canonada. Flota inimică se afla cam la o distanță de 8 verste de la țerm. Canonada a fost îndreptată contra forturilor de pe țerm, dér n'a făcut stricăciuni nici bateriilor, nici orașului, fiind-că cele mai multe ghiulele n'au explodat, umplute fiind cu lădă. Bateriile nostre, comandate de generalul Voronetz, n'au răspuns focului inimic, ci au așteptat ca dușmanul să se apropie. *Bombardarea a durat 55 minute*. La ôrele 2-20 inimicul a încetat focul, după-ce a dat 200 pușcături de tun. El s'a retras în direcția insulei Askold Tot atunci la insula Askold și la gradul Maiden s'au arătat câte două torpiloră inimice. Vasele japoneze erau obduse cu ghiată. Asediarea, care nu ne-a pricinuit nici o pagubă, l'a costat pe inimic cam 200,000 ruble. Poporațiunea era pregătită de atac și a păstrat în tot decursul bombardării liniște perfectă“.

²⁾ Klein, Elementa linguae... valachicae, locupletata, a Georgio Șinkal. Vindobonae, 1780, pag. 8.

³⁾ Annales Societatei academice romane. Seria I, Tom. I, p. 192.

⁴⁾ Quintilian Oratoriae Institutionis lib. I. 7. Nam K quidem in nullis verbis utendum puto.

⁵⁾ kilo ca prefix în sistemul metric însemnează o mie și provine de la grecescul χίλιοι, în consecință va trebui scris cu ch: chilogram, kilometru. Francesii scriu cu k, fiind-că la densii literile ch au sunetul de ș (sch germ.)

Din bombardarea nereușită a Vladivostokului și din faptul că de la 27 Febr. flota japoneză n'a mai atacat Port-Arthur, ba nici nu s'a vădit în apropiere de Port-Arthur reiese că și la bombardarea de Sâmbătă a participat o parte însemnată a flotei japoneze, care a operat la Port-Arthur. Supoziția acesta o confirmă și o telegramă din Tokio, care anunță, că grosul flotei japoneze se află acum în marea japoneză, ca să sprijinască debarcarea corpului expediționar japonez la Port-Lazarev, spre nord de Gensan.

Rînd pe rînd iese la ivelă, că Japoniei au avut pierderi serioase în luptele navale de la Port-Arthur și Cemulpo. La Port-Arthur un vas de răsboi japonez a fost scufundat și un altul a avut mașinile stricate. La Cemulpo un crucișător japonez a fost distrus și un altul foarte avariat.

Constituirea delegațiilor și Eforiei școlare.

Brașov, 23 Februarie v.

Azi (Luni) la ôrele 4 d. a. s'au întrunit delegațiile școlare ale bisericilor gr. or. din Scheiū și Cetate la ședința de constituire, presidată — din însărcinarea protopresbiterului V. Voinea, care a fost împedat să participe — de parochul Dr. V. Saftu.

După discursul de deschidere, rostit de presidentul ad hoc Dr. Saftu, s'a purces îndată la constituire, alegându-se prin aclamațiune de president al delegațiilor d-l avocat Simion Dămian, ér de vice-president d-l director gimnazial Virgil Onițiu.

După constituirea delegațiilor a ocupat locul presidial noul president al delegațiilor d-l S. Dămian, care a dispus să se facă alegerea membrilor Eforiei școlare. Cu unanimitate de voturi au fost aleși din partea bisericii Sf. Nicolae din Scheiū d-nii: Dr. V. Saftu, Virgil Onițiu, I. C. Pantu, Ioan A. Lupan, Simion Teodor și Theodor Christian; ér din partea bisericii Sf. Adormiri din Cetate d-nii: Simion Dămian, George B. Popp, Dr. G. Baiulescu, Ioan Socaciu, Dr. Iosif Blaga și I. Bidu.

Noua Eforie s'a constituit imediat după terminarea ședinței delegațiilor, alegându-se cu aclamațiune de president al Eforiei Dr. V. Saftu, vice-president Dr. G. Baiulescu, cassar Ión A. Lupan și econom I. Bidu. Cu agendele secretariatului și ale contabilității a fost încredințat în mod provisor actualul cancelar al Eforiei R. Dogariu.

În întreg decursul ședințelor nouelor corporațiuni școlare a domnit cea mai mare însuflețire și bună înțelegere și trebuie în deosebi remarcat faptul, că alegerile s'au făcut cu *aclamațiune*, ceea-ce de-o serie lungă de ani nu s'a mai întemplat în aceste corporațiuni, ivindu-se totdeauna neînțelegeri și frecări regretabile.

Trebuie să relev cu bucurie și faptul, că prin încredințarea agendelor secretariale și ale contabilității cancelistului de până acuma, Eforia deja în prima sa ședință a făcut o frumoasă economie de 1800 cor., o sumă, pe care până acuma o încasase prin mai mulți ani fără nici un conclud fostul contabil și secretar.

În ședința de ieri a Eforiei s'au mai luat dispozițiunile necesare pentru luarea în primire a averii școlilor, care se începe astăzi la ôrele 4 d. m.

Dorim nouelor corporațiuni școlare activitate cât de mănăsă, încoronată cu succesul dorit de întrăga obște românească.

— y —

SCIRILE DILEI.

— 24 Februarie v.

Ședințele reprezentațiunii fundațiunii Gozsdu. Din Sibiu se auunță, că ieri dimineța a plecat I. P. Sa Mitropolitul Mețianu la Budapesta pentru a conduce ședințele fundațiunii Gozsdu. Cu ace-

lași tren a plecat și d-l Partenie Cosma membru în reprezentața fundațiunii.

Adunarea societății „Transilvania“. Diminecă dimineța s'au întrunit în localul societății pentru învățătura poporului român, membrii societății „Transilvania“ (București) în adunare generală. Societatea e fondată în anul 1867 și are de scop ajutorarea studenților și elevilor meseriași români din Transilvania. S'a aprobat bilanțul societății pe anul trecut, care are la venituri suma de 12,483 lei 50 bani și la cheltueli suma de 11,521 lei 90 bani. Apoi s'a ales următorul comitet pentru viitorul exercițiu 1904—1905: G. Missail, președinte; D. Aug. Laurian și P. Gârboviceanu, vice-președinți; V. N. Orghidan cassier; D. Cepescu, Gr. Angelo, I. Iosif, Sept. Albini, I. Clinciu și Ad. Hențescu, membrii și D. Rațiu, secretar. Er în comisiunea de verificare s'au ales d-nii: Al. Miclescu, N. Gallea, I. R. Boroș, Corneliu Roman și M. B. Droc.

Alegere de deputat în Brașov. Cercul electoral I al Brașovului rămânând vacant în urma renunțării d-lui Lutz Korodi la mandatul ce-l obținuse la alegerile generale trecute, se va face alegere întregitoare, al cărei termen s'a fixat pe ziua de 22 Martie. *Kreisaussuchs*-ul săsesc a ținut ieri după amiazi o conferință la Gewerbeverein, în care s'a discutat asupra atitudinii ce vor observa-o Sașii și au hotărât să-și pună candidat în acest cerc, pe care nu-l vor să-l lase Maghiarilor. Candidarea se va face în adunarea de alegători Sași ce se va ține Diminecă. În aceeași sesiune comitetul executiv al Maghiarilor din Brașov va ține Joi o conferință.

Viriliștii români în congregațiunea comitatensă din Sălagiu pe anul 1904 sunt următorii: George Pop de Băsești cu 1494 c. contribuție, Andrei Cosma director de bancă, Șimleu 1283 c., Florian Cocian adv., Cehul Silvaniei 1174 cor., Dr. George Pop adv., Zelau 1032 cor., Teodor Lengyel preot în Stremț 1000 c., Mihai Bohățel proprietar în Supur 988 c., Dr. Iuliu Pop sub-notar comit. în Zelau 865 cor., Vasile Mica proprietar în Someș-Odorhei 754 cor., Dr. Gavril Chindriș sub-jude reg. în Tășnad 672 cor., Dr. Mihai Pop adv. în Cehul-Silvaniei 640 c. Dr. Ladislau Gyurko adv. în Jibou 546 c. Ioan Cheșeli protopop în Năpradea 512 cor., Alesandru Pop jude cerc. reg. în Cehul-Silv. 482 cor., George Filep proprietar în Santău 454 cor., Vasile Pop preot în Oarța-de-jos 433 cor., Laurențiu Bran preot în Someș-Séplac 430 cor., Vasiliu Rob notar în Borba 392 cor., Ioan Bancos proprietar în Sălsig 382 cor., Mihai Pop preot în Cuceu 353 cor., Alimpu Barboloviciu vicar în Șimleu 349 c. Ioan Filep proprietar în Santău 322 cor. suplente: Gavril Meșesan preot în Chieșd 269 cor. Ioan Basti preot în Chișfalău 265 cor.

Capela lui Vasváry. Diarul „E-k“ vorbind despre „tinerul Demostene al dilor din Martie 1848“, îi deplânge mórtea întemplată în 6 Iulie 1849 în munții Gălăului. „Vasváry coboria din munți în fruntea cetii sale, numită éta lui Rakóczy, și într'o strîmțore baricadată își apăra tunul, când de-odată eșiră din pădure Moșii și unul din ei îl lovi cu o secure pe din dărăt (?) ca un asasin... Trupul lui nu s'a găsit, cum nu s'a găsit nici al lui Petőfi... Ei, dér timpul a trecut și astăzi la o distanță de câțiva kilometri de la locul unde a fost ucis Vasváry s'a făcut un sat în jurul unei fabrici de ferestreu. Satul p'ortă numele de *Jósika-telep* și are școlă maghiară înființată de „Emke“. Acolo deci unde mai înainte zile întregi nu au-șiau vorbă ungurească, astăzi de pe buzele copiilor răsună „Szózat“ și „Hymnus“, ér directorul fabricii, d-l Kolmer Hermann, a zidit acum și o capelă, numită capela lui Vasváry. Icóna altarului va reprezenta pe Maica Domnului cum îi binecuvîntă pe nonveți, între cari se află și Vasváry... Și așa mai departe.

Despre d-l Octavian Smigelschi, ale cărui picturi espuse în Sibiu și mai târziu în Budapesta au fost apreciate de experți germani și unguri, vedem publi-

cat un articol elogios în numărul 1 al revistei „Művészet“ (Arta) din Budapesta. Revista reproduce tot-odată nu mai puțin de 5 din tablourile d-lui Smigelschi. Vorbind despre pictura bizantină a d-lui Smigelschi recensentul dice: „...Picturile d-lui Smigelschi exprimă *rigorea antică a ritului*. Autorul a corespuns cu desăvârșire (kiválóan) postulatelor ornamentice de felul acesta... Păreții, pe cari se aplică pictura d-lui S. formeză un câmp închis, exprimând până la cel mai mic detalii spiritul hieratic, cărui servesc biserica... Pictura bizantină o găsim la autor desvoltată conform exigențelor estetice ale artei mai înaintate“...

Morțea pictorului Sava Henția. Duminecă a murit în Bucuresci unul dintre cei mai talentați pictori români, Sava Henția, în etate de 56 ani. Repausatul a fost mai mulți ani profesor la asilul Elena Dómna. Era om modest, cu desăvârșire surd, și vorbea greu. Tablourile sale mai ales cele din război au fost mult admirate și multe din acestea se află în posesiunea Regelui. Sava Henția era de origine din Transilvania.

Post de notariu. Cu termen până la 12 Martie n. e publicat sub nr. 1251 pret. concurs la postul de notariu comunal în Șura-mică. Cererile sunt a se trimite oficiului protopretorial în Sibiu.

Necrolog. În ziua de 4 Martie a repausat în spitalul civil din Timișoara părintele Ioachim Crișanu paroh și asesor consistorial gr. c. în Zorlenț-mare. În mormântarea s'a făcut la 6 Martie în cimetierul gr. c. din Fabric. Îi jălesc fiul și fiicele: Valeriu, Inocențiu, Eugenia, Emilia, Elisa și Alexandra. Reposatul era de 64 ani.

Un noroc nenorocit. Bela Justh câștigase la ruleta din Monte-Carlo 1.500.000 franci. La stăruința unor prieteni a reluat jocul și nu numai, că și-a pierdut tot ce câștigase, dăr și într-o sumă ce-o mai avea la sine.

Un honved de la 1848 mort în Craiova. În Craiova (România) a murit negustorul evreu Enric Grün în etate de 78 ani. „E-g“, din care luăm această știre, amintesc despre Grün cu laudă, că la 1848 a luptat în rândurile honvedilor.

Sciri mărunte. Ministrul de comerț a înființat în comuna Vulcan (comitatul Hunedorei) un oficiu telegrafic. — În Lipova (lângă Arad) a ars dila tre-cute fabrica de spirt. Trei lucrători și 4 pompieri au fost răniți, paguba se uroa la 500.000 cor. — Înaintea senatului penal al tablei reg. din Seghedin s'a ținut în 4 l. c. n. contractarea procesului pentru crida falsă contra fostului director de bancă din Zsomboly A. Schmidt. Când era să începă referada, Schmidt a căzut mort de pe scaun, lovit de damba.

Economii cari doresc a avé o recoltă bună, cumpără semințele de la prăvălia de semințe a lui Edmund Mauthner Budapesta, strada Rottenbiler 33. Această firmă trimite la cerere gratis catalog ilustrat cu 226 pagini. Prețurile semințelor bine curățite, cu încolțire înaltă, sunt ieftine. Cu deosebire vrednice de amintit sunt semințele impregnate de sfeolă și asortiment bogat de cereale nobile.

Convențiunea din Geneva.

Intr-o lume civilisată, care cunoște dreptul ginților și convențiunea din Geneva, trebuie să recunoască că Japonia a săvârșit prin atacul său în actualul război, fără de a fi notificat înainte starea de război, o gravă și condamnată încălcare punându-se în directă contradicție cu dispozițiunile dreptului ginților.

Dreptul ginților dice între altele: Înainte de a usa vr'un stat de puterea armelor, trebuie să aibe loc între state, cari întrețin legături consulare, o declarație de război. Ajunge și un manifest de război, un ordin de armată, un ultimatum sau o notă diplomatică. În deosebi se cere necondiționat fixarea minuțiosă a timpului începerii războiului, ca astfel să fie posibil a ști fără îndoială momentul începerii ostilităților, un fapt care este de o deosebită importanță nu numai cu privire la statele beligerante, ci și cu privire la puterile neutrale.

În actualul război ar fi trebuit să intervină necondiționat și imediat comisiunea revisuitoare a convențiunii din Geneva și în interesul umanității, de orecă atât conferența internațională de război ținută în anul 1874 în Brușela, cât și manualul despre dreptul ginților, apărut în 1880, și declarațiunea din Petersburg din anul 1868 stabilesc, că întrebunțarea de proiectile, cari conțin substanțe otrăvitoare, sau arme de război otrăvicioase, cari agravează vulnerările, sau proiectile sub 400 gr., încăleate cu materii explosive sunt interzise. Convențiunea din Haga (1899), care a fost semnată și de Japonia, interzice întrebunțarea proiectilelor, cari au de scop să lătească gazele otrăvicioase sau asfixiante.

Deja Burii au protestat zădarnic în contra acestor tel de proiectile întrebunțate contra lor din partea Englezilor, și acum din nou cetim, că o parte a echipajului vasului rusesc „Pallada“ s'a îmbolnăvit grav în urma gazurilor otrăvicioase, provenite din esplodarea unui torpilor japones, încăleat cu melinită.

Din cele de mai sus reiese, că respectul față de legile și convențiunile introduse în interesul umanității, n'au fost în stare să prindă rădăcini destul de trainice în sufletul rasei galbene.

B - r.

Ruinele din Macedonia.

Correspondentul unui diar strein, întors din Macedonia, pe care a vizitat-o pe totă întinderea teritoriului ei, schițează astfel priveliștea lugubră pe care o prezintă această provincie:

Munții sunt pustii și sumbri. Nici o urmă de veselie de mai înainte. În locul omenilor pe poteci și pe câmpii, se plimbă lupii, vulpile, șacalii, etc.

Cadavrele omenesci stau neîngropate și răspândesc o duhore insuportabilă.

În împrejurimile localităților Tîrnova, Derechioi, Caradere, Velica, Samocov, Trulie, Blața, Madjura, pe toate drumurile spre graniță se află decimii de cadavre expuse.

Satele prezintă o priveliște și mai tristă și mai sfâșitoare. Despopulate, distruse și arse, ele rar își procură fericirea, ca să înfîlnească o ființă omenescă. Și, decă înfîlnească pe cineva, care prin minune să fi rămas tefăr, apoi acela este sleit de fôme și schilodit fizicesce și moralicesce de frică, de necaz și de chinuri.

Nu mai ascherii (soldații turci) pășesc voios și fără frică pretutindenți și vederea fesurilor lor roșii îi evocă priveliștea nenorocitorilor căduți străpuși de baionete sau ciuruiți de glonțe.

Și numărul ascherilor crește mereu. În multe locuri s'au înființat bariere și toți trecătorii sunt controlați și perchișionați cu strictetă.

În orașe s'au așezat câte o mie de soldați, ér prin sate câte 300—400.

Din când în când, ici și colo se aud bubuituri, când vre-o cetă de Bulgari se încaeră cu vre-un detașament turcesc.

Macedonia este acum țera plângerilor, unde toate drumurile sunt udate de mult sânge și de lacrimile mamelor, surorilor și fiicelor...

Vecinica afacere Dreyfus.

Eduard Drumont scrie în „La L. P.“

„Se vede câte odată pe stradă, în plina lumină a zilei, câte un bec de gaz, pe care l'au uitat a-l stinge, și care produce un efect hazliu în fața rașelor sôrelui.

„Acesta este impresia, ce ni-o face vecinica afacere Dreyfus, de care nimeni nu se interesează și care te face să cască, îndată ce începe cineva a-te întreține cu acest subiect.

„La ce să discutăm? Fie-cine pricepe, că de când Dreyfusardii au luat în posesiune ministrul de război, au putut să facă ori-ce șterseturi binefăcătoare, ce li s'au părut necesare.

„Dreyfus era un trădător. Nimeni nu se îndoiesce de infamia lui. Nimeni n'ar mai vorbi de el, decă n'ar fi fost jidov, dăr jidovii au resculat lumea întregă spre a-l salva, ei au distrus armata noastră, și au adus Franța, unde este, pentru a în-

cerca, a dovedi că acel miserabil n'a fost un miserabil.

„Etă tema acestei neverosimile și totuși veridice istorii, din care fie care trage concluziunea, pe care o vrea, căci cuvântul moralitate nu se potrivește pentru o aventură, care nu este fabulă și în care rolul principal l'a jucat corupțiunea.

„Biruința jidovilor n'are nimic ce ar sêmăna cu biruințele aryene, unde învingătorii se onorează prin moderațiunea lor în succes, precum s'au ilustrat prin curajul lor în luptă. Acesta este o victorie semetică, victoria sêlbatică și bestială din epocile antice, unde câmpul de bătae se preface într'un imens câmp de execuțiuni, unde se sugrumă d'avalma toți cei ce de aproape său de departe aparțineau partidului care a sucombat. Tuturor acelorora, pe cari îi înfîlneș li se cere să pronunțe cuvântul *Șibolet* ér cei ce n'au învățat în loji a articula după rit cuvântul *Șibolet* sunt loviți fără milă. Generali, ofițeri, funcționari, călugări cu părul alb, cari nădăduiau a-și sfîrși zilele în mănăstirile lor, călugărițe sfinte dedicate învățământului poporului și serviciului sêracilor, sunt executați....

„Lumea se sgudue din temelie. În curînd vom asista la o nouă împărțire a pământului. Tote poporele stau gata, de a se arunca unul asupra celuilalt și se înarmeză formidabil spre a-și apăra independența și interesele... ér magistratii noștri nu se gândesc, decă a rehabilita, prin apucături mai mult său mai puțin dibace pe un trădător, a cărui culpabilitate a fost de sute ori dovedită....

„Acesta este o formă încă inedită de decadentă, o depravațiune specială, pentru care nu s'au mai vădut precedente“.

Din Săcele.

Satulung, 17 Febr.

Diua de 1 Februarie, în care s'a ținut sinod parochial la biserica sf. Adormiri în Satulung, a produs o mare surprindere parochienilor, deocă n'a fost convocat mai înainte, decă s'a lucrat contra regulamentelor noastre bisericesci. D-lui protopop V. Voinea, care — după propria mărturisire, — a venit fiind învitat numai de preotul V. Popea, i-am făcut cunoscut că nu s'a anunțat ținerea sinodului și nici obiectul de pertractat nu e cunoscut parochienilor, nici chiar comitetului și episcopilor, și pe acest motiv am cerut disolvarea sinodului. Stăruințele noastre au rămas zadarnice. D-l protopop a încuviințat ținerea sinodului, așa cum au dorit cei din tabăra preotului Popea.

Credem, că ordin consistorial pentru ținerea sinodului a fost trimis, dăr de sigur a stat ascuns și acesta, după cum stau de altfel înăbușite în arhiva parochială toate hârtiile venite de la autoritățile superioare.

Vedând, că d-l protopop în contra protestărilor noastre continuă sinodul, ne-am propus să reclamăm contra acestei procederi ilegale și am părăsit biserica, dându-le în același timp un exemplu moral, că biserica nu e un loc de cêrtă, pentru care erau pregătiți d'jor.

Resultatul acestei întruniri a fost, că toți fruntașii, cari de la 1893 am cundus interesele bisericii și am ridicat fondul din nimic la suma de aproape 28.000 cor., contribuind cei mai mulți dintre noi cu câte 200 cor. la zidirea școlii și luptând din răspuțeri la înălțarea parohiei noastre, astăzi drept mulțumire ne vedem escluși fără motiv, atât din comitet, cât și din epitropie, ce le-au ales dênșii.

Nici nu se putea altfel. Preotul V. Popea trebuia să-și recompenseze cu slușbe onorifice cel puțin pe toți argații și ciobanii, cari nu vin cu anii prin Săcele, dăr la stăruința femeilor lor i-au dat ajutorul necesar în alegerile trecute.

Nu se putea să lipsescă din noul comitet nici adoptivii frați de cruce ai preotului, anume Stan Boncotă și D. Comșa, în contra cărora numitul preot numai de mult decă în 7 Febr. st. v. 1902, făcuse următorea arătare:

„Prea Ven. Consistoriū archidieceșan! „De ôre-ce de un timp încôce în parochia noastră nu se mai curmă scandalurile atât în sinode, cât și în ședințele comitetului parochial, și de ôre-ce cauza acestor scandaluri sunt epitropul D. Comșa și cumnatul său Stan Boncotă, cari atât

în ședințele comitetului par., cât și în sinod, insultă pe ceilalți membrii, sibiăr și injură în sf. biserică și împiedecă ori-ce consultare și înțelegere frățescă, spre paguba binelui bisericesc și al școlii; subscrișii membrii ai comitetului parochial și ai epitropiei parochiale de la biserica sf. Adormiri din Satulung, declară, că nu mai iau parte la nici o ședință, câtă vreme numiții D. Comșa și Stan Boncotă mai fac și ei parte din comitetul și epitropia parochială și altfel demisioneză. Satulung, 7 Februarie st. v. 1902“. (Urmeză subscrierile cu preotul V. Popea în frunte.)

Jude-ce ori-cine, decă acele persoane sunt astfel, precum le descrie preotul. Cu cine s'a însoțit acesta? „Spune-mi cu oine te însoțesci, ca să-ți spun cine ești“.

Nu ne surprinde această purtare a preotului nostru, pe care l'am menajat din mica sa copilărie, căci nu de prima ôră o face. Dovadă e faptul, că nu trece săptămâna să nu fim chemați la judecată de dênșul; ba ce e mai mult, a încercat chiar a face, ca unii dintre noi, să fie esilați și depărtați de aici de la mormintele părinților și leagănul copilăriei lor.

Lăsăm ca onor. public se aprecieze cum preotul nostru știe să aplice preceptele evangheliei în purtarea sa față cu noi.

Radu Nistor, m. p.

Ion Adam Leancu, m. p.

Bibliografie.

A apărut:

„Fôia școlastică“ din Blașiū nr. 5 cu următorul sumar: 1) Școlile noastre populare de Emil Sabo. 2) Scrieri pedagogice de V. Gr. Borgovanu. 3) Al. Papiu Ilarian ca profesor și director al școlilor țării românesce de Dr. I. Rațiu. 4) Procesul învățării de V. Costăchescu. 5) Cum am puté să stărpim din popor alcoolismul? 6) Un îndemn de I. Isaic. 7) Cursurile de pomărit de Octavian Popp. 8) Bibliografie.

Archiva din Iași nr. 1. Ianuarie 1904 are următorul sumar: 1) *Bușureanu*: „Vremile preistorice în România“. 2) *Ghibănescu*; *Despre vecini său români*. 3) *D. Cădere*; *Radium*. 4) *Burada*: *Amintiri*. 5) *T. T. Burada*: *Două inscripțiuni turoesce*. 6) *Ghibănescu*, *Documente*.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 8 Martie. Opoziționalii uniți (delegați din toate partidele opoziționale) au decis de a nu lăsa nici decum ca propunerea lui Tisza să fie pusă la ordinea zilei său motivată.

Budapesta, 8 Martie. — Iuliu Andrassy a dis în clubul partidului liberal, că este neapărat necesar și o cestiune de viață pentru acest partid ca în lupta cel așteptă să fie foarte hotărît și solidar.

Viena, 8 Martie. Ađi s'a redeschis Reichsrathul. Se crede că Cehii vor continua obstrucțiunea.

Londra, 7 Martie. Din *Ci-fu* se telegrafeză diarului „Daily Mail“, că un puternic detașament de infanterie japonesă se află la Pjông-Yang, ér grosul trupelor ar sosi odată cu statul major în săptămâna viitoare. Armata japonesă nu va înainta de cât când vor fi concentrați în aceea localitate 100.000 soldați.

Petersburg, 7 Martie. Sciri particulare anunță din Teheran, că o mare neliniște domnesce în întreaga Persie. O armată de 30.000 a plecat spre granița răsăritenă.

Viena, 7 Martie. Clubul ceh din „Reichsrath“ a decis să predea ambasadorului rus Kapnist o adresă de simpatie pentru Rusia în limba răsăscă.

Petersburg, 7 Martie. Un număr de 50 Buri, bărbați voinici și esperimentați în război, au trecut prin Samara pentru a-se înrola în armata activă rusă pe câmpul de război.

După o telegramă mai nouă din Port-Arthur, situațiunea acolo e neschimbată.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iernă anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acésta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechî, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furișat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să pôtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printr-une note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Oela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăugă pe lângă portul postal arătat, încă 2. bani pentru recomandăție.)

Cărți de rugăciuni și predici.

Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesci acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate săbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor săbători. Fie-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predici pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predici dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvântări bisericesci pre săbătorile de pr-ste au scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

Cuvântări funebre și iertăciuni din autori renumiți, prelucrate de Titu Budu. Tom. II. preț. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

„Cartea Durerii“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul francez de Iacob Nicolescu, editura lui Dr. E. Drăianu. Timișoara 1895. O cârtică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corone (plus 10 bani porto).

„Cuvântări bisericesci de Massillon“ traduse din originalul francez de Ioan Genț protopop gr.-cat. român al di-cesei de Oradea-mare. — Deja în 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlu de mai sus care cuprinde 17 predici de ale vestitului orator eclesiastic francez. Pr-dicile sunt împărțite de traducător după anul bisericesc răsăriten, și fie-care este pusă la acea Duminecă sau săbătoare, cu a cărei evanghelie se potriv-sece predica. Un volum elegant de preste 400 pagini în 8° cu portretul în Massillon. — Traducerea se distinge printr-un limbajul aies. — Prețul 5 corone (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Martie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	117.05
Renta de corone ung. 4%	96.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.55
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.95
Bonuri rurale croate-slavone	—
Impr. ung. cu premii	204.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	161.75
Renta de hârtie austr.	99.60
Renta de argint austr.	99.45
Renta de aur austr.	118.60
Rente de corone austr. 4%	99.50
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.15
Losuri din 1860.	150.60
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.09
Acții de-ale Băncei ung. de credit	731.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	624.50
Napoleondori	19.09
Mărci imperiale germane.	117.45
London vista.	240.27 1/2
Paris vista.	95.50
Note italiene	94.90

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Martie. n. 1904.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.96
Argint român.	18.80	„	18.90
Napoleond'ori.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusesco	252.50	„	2.54
Mărci germane	117.20	„	118.—
Lire turcesco	21.50	„	21.60
Sreis. fonc. Albina 5%	101.—	„	101.25

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 4 Martie 1904.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fl.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	14	20
„	Grâu mijlociu	14	—
„	Grâu mai slab	13	80
„	Grâu amestecat	9	80
„	Săcară frumoșă.	8	60
„	Săcară mijlocie.	8	—
„	Orz frumos	7	30
„	Orz mijlociu.	7	10
„	Ovăș frumos	5	20
„	Ovăș mijlociu	5	—
„	Cucuruz	8	80
„	Mălaiu (meiū)	8	20
„	Mazăre.	15	90
„	Linte	16	80
„	Fasole.	14	—
„	Sămēnță de in	15	80
„	Sămēnță de cânepă	7	40
„	Cartofi.	2	—
„	Măzărliche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	04
„	Carne de porc	1	12
„	Carne de oerbec	—	72
100 kil.	Său de vită prospēt.	42	—
„	Său de vită topit	60	—

Nr. 3550—1904.

PUBLICAȚIUNE.

Răticinul casei orfanale de pe anul 1903 dinpreună cu Bilanțul se află depuse la scaunul orfanal orășenesc și se pot lua în vedere de ori cine, în timp de 15 zile, în orele dinainte de prânț, adică în timpul dela 9 Martie până inclus. 23 Martie a. c.

Eventuale observațiuni său reclamațiuni contra acestui rațiciniu sunt a se înainta în scris, în timpul arătat subsemnatului magistrat.

Brassó, 2 Martie 1904.

1—1.1277 *Magistratul orășenesc.*

Nr. 3074 — 1904.

Concurs.

Devenind prin mörte în vacanță postul de administrator în casa orășenescă pentru neputincioși, se escrie concurs pentru ocuparea aceluia.

Cu acest post în sensul statute-lor, sunt împreunate următoarele beneficii:

1) Salar anual 1200 corone.

2) Cvarțir natural dinpreună cu încălțit și luminat, său în locul acésta un relut de cvarțir de 300 corone anual.

3) Cinci adause de cuincvenale, statorite prin statute.

Cătră acestea se mai observă, că administratorul, pe basa §-lui 21 al statutului pentru casa de neputincioși orășenescă, are a îngriji și de provederea ca vipt a celor cautați în asilul de neputincioși, acésta provedere se face pe baza de prețuri, cautiță și bonități statorite din 3 în 3 ani cu comuna; cu tôte aceste cumunei îi stă în voie liberă a da în antreprisă pe cale de oferte provederea cu vipt a celor cautați în asilul de neputincioși.

Administratorul este obligat a depune o cautiune de mărimea salariului său anual.

Concurenții la acest post au a-și înainta cererile lor instruate cu documentele arătate mai jos și timbrate în regulă, până la 15 Martie a. c., 12 ore din țî, la subsemnatul magistrat, cu atât mai vërtoș, cu cât ca cereri ajunse mai târziu său neprevedute cu documentele cerute nu se vor lua în considerare.

La petiție are a se alătura:

1) atestat de botez,
2) atestat medical estradat de medicul vre-unui oficiu public.

3. Probe (doveđi) despre cultura în studii și eventual despre alte cunoscințe.

4) Atestat, că până aci n'a fost pedepsit, estradat din partea autorității poliției competente (căpitana-tul orășenesc.

5) Probe (doveđi) despre cunoscința limbei germane, maghiare și române.

6) Probe (doveđi) despre îndeplinirea datorințelor militare și

7) Probe (doveđi) despre capacitatea pentru depunerea cautiunii recerute.

Oficianții, cari deja stau în serviciul acéstu oraș, sunt dispensați dela producerea documentelor menționate în punctele 1—6.

Aplicarea de astadată se face în mod provisor pe un an de țile, ér întărire în mod definitiv va urma numai după trecerea acéstu termin, decât contra serviciului prestat nu se va face nici o obiecțiune.

Brassó, 19 Februarie 1904.

2-2,(1259)

Magistratul orășenesc

Pivnița Eszterházy

ca

LOCAL de DEJUN.

Tot ce pôte oferi un local de dejun se pôte căpata în

Pivnița Eszterházy

în calitate bună și ieftin.

Afară de acésta la ori-ce timp

măncări calde și ceea ce este lucrul principal **vinuri bune** de multe diferite specii, direct dela cep.

Pivnița este deschisă numai dela 7 1/2 ore dimin. până la 9 ore séra.

WILHELM KOPONY.

Socotélă curată!

Cel mai cu efect săpun med. este

Săpunul Carbol - Păcură și Puciosă

a lui BERGMANN.

(Marca: 2 mineri),

dela BERGMANN & Co., Drezda & Tetschen a/E.

escelent și probat contra tuturor necurătenilor pielei, ecsemă, ca: parasiți, roșeli, p strul, Pete roșii etc. **bucata 50 bani.**

Se căpătă la: Teutsch & Tartler și la farmacia V Roth, în Brașov. 28—30.(930).

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provedut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI. CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE STATUTE. FOI PERIODICE. BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE. PROGRAME ELEGANTE. BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI. ANUNȚURI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri. BILANȚURI. <i>Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.</i> <i>Couverts, în toță mărimea.</i> TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE. PREȚURI-CURENTE și DIVERSE BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuorul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în giul, îndêrpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.